

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe $\frac{1}{2}$ an
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poște și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se napoiază.

Sibiiu, 24 Ianuarie st. v.

E dureros adese-ori sentimentul ce ne cuprinde în fața luptelor politice din România, și mărturisim, că nu totdeauna putem să înțelegem amărăciunea și lipsa de considerațiune, cu care se combat partidele din România unele pe altele. De aceea nici nu prea luăm notiță despre aceste lupte interne, care de sigur, că nu sunt decât nisele faze cu totul trecătoare în desfășurarea statului român, evenimente mici, care se petrec în mod instantaneu și foarte în curând au să fie uitate.

Cu atât mai viuă ne este bucuria, când putem să le dăm cetitorilor noștri sciri bune dela frații noștri de preste Carpați și bună e scirea, pe care am comunicat-o în numărul de ieri.

Ori-și-cât de desbinați între dînșii, Românii se unesc atunci, când e vorba de a întâri pozițiunea țerii lor, și opozițiunea, care combate pe actualul guvern cu atâta înverșunare, votează alături cu partidul guvernamental, când acest guvern cere bani pentru completarea armării.

Căci — față cu străinătatea guvernului e țeara, și țeara o combate acela, care combate guvernul.

Acesta e și punctul de vedere, din care Românii din țările coroanei ungare privesc luptele politice din România. Pentru ei guvernul României este cel mai autorizat reprezentant al statului român, și cine îl combate pe el, se expune să producă în ei sentimentul, că este, dacă nu chiar un dușman al Românilor, lipsit de cuvenita iubire către poporul român.

În deosebi actualul guvern al României însă se bucură de particulare simpatii la Românii din țările coroanei ungare.

Nu vom cerceta, dacă sunt ori nu întemeiate simpatiile aceste, ele însă sunt un rezultat firesc al evenimentelor petrecute în timpul celor din urmă două decenii.

Vor fi fără îndoială multe și felurite miseriile mici, de care sufer frații noștri de preste Carpați; de aici însă, dela noi, nu se ved aceste miserii, dar se ved progresele mari ce s'au realizat preste Carpați în timpul celor din urmă cinci-spre-zece ani. De aceea, chiar motivată fiind, asprimea, cu care opozițiunea din România combate guvernul, produce aici la noi cea mai penibilă impresiune.

Ear 'aceasta mai ales acum, de când situațiunea generală a intrat în o fasă de încordare excesivă.

Actualul guvern al României, fie simlit de împregiurări, fie din bună inspirațiune, a știut să conducă politica externă a statului român astfel, că Românii din monarhia austro-ungară pot să-și fie simpatiei, fără-ca să între în conflict cu datoritiile lor de Români și cetățeni ai aceacestei monarhii. Timp de doi ani de zile, de când a izbucnit crisa pe malul drept al Dunării, România a păstrat o atitudine calmă și rezervată, încât nu s'a angajat cu nimeni și cu nimeni nu s'a stricat. Ear' în deosebi cu monarhia noastră guvernul român a întreținut și întreține cele mai bune relațiuni, fără-ca să fi făcut cauză comună în deosebi și cu Maghiarii, singurii dușmani, pe care îi avem în această monarhie. Din contră, foarte adese-ori am avut ocaziune de a ne convinge, că deși relațiunile dintre guvernul nostru din Viena și România sunt cele mai bune, guvernul nostru din Budapesta nu se bucură de simpatiile cercurilor oficiale din București.

Astfel, vrând, nevrând, actualul guvern al României a ținut seamă și de sentimentul public al Românilor din monarhia austro-ungară, pe când opozițiunea se pune în conflict cu el, când combate până chiar și actuala dinastie a României.

Foarte firesce dar', s'a produs încetul cu încetul credința, că pe când guvernul României lucrează în unire cu monarhia noastră și cu Germania, opozițiunea din România sunt un fel de agenți ai Rusiei, care ar fi gata să facă în România ceea-ce răsturnătorii principelui Alexandru au făcut în Bulgaria și alți agenți rusesci sunt gata să facă în Serbia.

Ori-și-cât de absurdă, credința aceasta străbate în cercuri din și în și mai largi, fiindcă ea se propagă printre oameni, care nu cunosc din destul nici stările din România, nici pe oamenii, care se află în fruntea opozițiunii din România, și nu știu, ce gravă insultă e pentru România de a presupune, că în mijlocul ei ar pute să aibă cătuși de puțină trecere nisele oameni capabili de a servi interese rusesci și în genere interese străine.

E vorba de Dimitrie Brătianu, care în ajunul războiului trecut stăruia, ca România să facă cauză comună cu Turcii

contra Rusiei; e vorba de Lascar Catargiu, care în ajunul războiului trecut s'a retras dela guvern, fiindcă nu voia să iie asupra sa răspunderea unei cooperări cu Rușii; e vorba de generalul Manu, care la Nicopoli îndreptase tunurile asupra Rușilor presumpțioși; e vorba de T. Maiorescu, adevăratul inițiator al politicii de alipire către Europa apuseană; e vorba de Petrea Carp, fostul ambasador la Viena al actualului guvern; e vorba de Mihail Cogălniceanu, care s'a unit totdeauna cu ori-și-cine, când era vorba să servească cauza țerii sale: acestia nu sunt oameni, care pot să lucreze după inspirațiuni primite dela străini și dela dușmani, ci oameni, care s'au unit și se vor uni totdeauna, când e vorba de vre-un lucru bun, pe care numai împreună pot să-l facă; mai pre sus de toate însă ei nu sunt oameni accesibili pentru înfrigurarea rusească.

Diarele maghiare însă ne spun în fiescecare zi, că în România este o luptă între amicii Maghiarilor și aderenții Rusiei, și din și în și se sporesc și între Români oamenii dispuși a crede această absurditate debitată de diarele maghiare.

În România grupările de partid nu se fac din punctul de vedere al politicii externe, ci asupra cestiunilor de politică internă, care pe noi nu ne privesc.

Cât în deosebi pentru Maghiari, ei n'au în România amici. Îi detestă dl Mihail Cogălniceanu, care le-a fost odată amic, îi detestă dl T. Maiorescu, care nu le-a fost nici odată dușman, îi detestă dl I. Brătianu, căruia din cauza lor 'i-se creează atâtea greutăți, și sântem siguri, că nu mai puțin îi detestă și dl Dimitrie Sturdza, care atât de mult a stăruit și înzadar a stăruit, ca să pregătească o apropiere între Români și Maghiari. — Îi detestă, dar' nu îi uresc, căci nu putem să ne închipuim un om politic român cu vederi clare, care n'ar dori să vadă odată creată puțința unei apropieri sincere și durabile între Români și Maghiari. — Vorba e numai, că înțelegerea nu este cu puțință, câtă vreme oamenii politici ai Maghiarilor nu vor fi și ei oameni cu vederi clare.

Votul dat de camera României în cestiunea creditului de 5 milioane trebuie să producă în tot omul serios convingerea, că ori-și-cât de adânci ar fi în România desbînările, aceste privesc numai cestiunile de politică internă, ear' când e

vorba de pozițiunea țerii față cu străinătatea, Românii sunt uniți cu toții și ori-și-cine s'ar afla în fruntea guvernului este spriginit de toate partidele.

Dar' iluziuni prea mari tot să nu ne facem.

Creditul de 5 milioane s'a votat cu unanimitate, fiindcă toate partidele sunt de acord, că țeara în fața actualiei situațiuni trebuie să fie bine înarmată. Nu stă însă nicăiri scris, contra cui au să fie descărcate armele aceste.

Aceasta atiră delă o mulțime de împregiurări, — și se nu uităm, că raportatorul a fost dl Mihail Cogălniceanu.

Un singur lucru e sigur: că ele se vor descărca contra dușmanilor statului român și că România toată are să fie unită contra acestor dușmani.

Să sperăm, ceea-ce deocamdată nu se poate să, că dușmanii acestia vor fi totodată și ai noștri.

Revistă politică.

Sibiiu, 24 Ianuarie st. v.

Pre când preocupatiunea generală a lumii întrege este concentrată asupra temerilor ce inspiră a avut efectul cel mai deprimător, chiar în cercurile cetățenilor pacinici a străbătut temerea, că evenimente serioase vor bântui lumea și vor întrerupe activitatea pacinică a popoarelor! Maiestatea Sa Monarchul nostru s'a văcut îndemnat a declara cu ocaziunea participării Sale la balul industriașilor din Viena, că sgomotul este mai mare ca realitatea, că întregirile și augmentările din armata noastră sunt a se explica numai din cauza întârzierilor s'au întâmplat din motive economice, ear' acum, când toate statele au făcut progrese mari în organizarea puterii lor de apărare, nici noi nu mai putem rămâne înapoi. Este semnificativ, că chiar Monarchul s'a văcut îndemnat a face aceste declarații în cercurile, în cari le-a făcut.

Pretutindenea pregătiri și furnisări militare, la toate bursele situațiunea cu temerile ce inspiră a avut efectul cel mai deprimător, chiar în cercurile cetățenilor pacinici a străbătut temerea, că evenimente serioase vor bântui lumea și vor întrerupe activitatea pacinică a popoarelor! Maiestatea Sa Monarchul nostru s'a văcut îndemnat a declara cu ocaziunea participării Sale la balul industriașilor din Viena, că sgomotul este mai mare ca realitatea, că întregirile și augmentările din armata noastră sunt a se explica numai din cauza întârzierilor s'au întâmplat din motive economice, ear' acum, când toate statele au făcut progrese mari în organizarea puterii lor de apărare, nici noi nu mai putem rămâne înapoi. Este semnificativ, că chiar Monarchul s'a văcut îndemnat a face aceste declarații în cercurile, în cari le-a făcut.

Cu toate aceste liniștirea spiritelor nu a rezultat nici din prea înaltele cuvinte. Probabilitatea nu a dispărut încă, că res-

Foița „Tribunei“.

De de-supt și de-asupra.

Un Angleș, acolo 'n țeară,
 Trăia 'n chirie și trăia
 Destul de cu prisosuri, dară
 Podagra 'n veci îl năcăja.
 Ci doftorul, cap larg și mare,
 'I-a spus, că leacul stă 'n mișcare.

„Așa voi face dar', anume
 Tot, tot cum doftorul 'mi-a dîs!
 Dar' ce? Să ies eu schiop la lume,
 Să fiu privirilor de rîs?
 Ba nu! Mai bine o să fie,
 Să merg, să fac vînătorie!

„Dar' pot vîna eu și prin casă!
 Voi pune pomi și voi forma
 Prin casa mea pădure deasă;
 Și cîni apoi voi cumpăra
 Și iepuri: asta-i mai cu modru,
 De-a face vînătoare 'n codru!“

El face dar'. Și prin chilie
 Sădesce pomi, cumpără cîni,
 Apoi cu multă bucurie
 Venează ađi, venează mîni
 Și face sgomot ca la moară;
 Căpăii latră de s'omoară.

Dar' în etagiu ținea chirie
 Un filosof, cap învîțat,
 Cui britica vînătorie
 Mult greu și pacoste 'i-a dat.
 Deci într'o zi la Brit el pleacă,
 Și-l roagă frumușel, să tacă.

„Ei! Ce grăiesci? Îi dîce 'n grabă
 Anglezul meu „casa-i a mea
 Și nimeni n'are nici o treabă,
 Să-mi dea porunci, cât stau în ea!
 Nu-i nici o lege să mă 'nculpe! —
 Hei! hei! Măne-am să prind o vulpe!“

Suride filosoful; tace
 Și ese-apoi încetișor.
 Anglezul a rămas în pace,
 Precum a fost, tot vînător:

Îi sună casa 'n gură mare
 De trîmbițe și schiăunare.

Dar' într'o zi, dintre podele
 De-asupra prinde-a da șiroi,
 De apă curg isvoare grele
 Și riuri mari, și fac povoi,
 Încât în trei secunde Britul
 Stătea de-a moiu, precum stă chitul.

El blastemă și-și face cruce
 Și 'njură tot cu ah! și of!
 Apoi el pleacă și se duce
 Pe trepte, pîn' la filosof,
 Să vadă, să cunoască modul,
 Cum pacostea de-i plouă podul.

Cel filosof stătea pe-o masă
 Cu-o unghită și pescuia,
 Un lac întreg era prin casă
 Și 'n lac pesci mulți: el îi prindea
 Și-apoi, punendu-i la scutire,
 De nou se da la pescuire.

„Hei, domnule, 'ți-e posna dragă?“
 Vorbesce Britul supărat.
 „Prin casă-mi curge Volga 'ntreagă
 Și-abia de nu m'am înecat!
 Goddam! Voesci, domnule, doară
 Prin casa mea să mîi o moară?“ —

„Eu fac în casa mea, vecine,
 Ce vreau! Aici e casa mea
 Și tot ce fac, e făcut bine!
 Tu n'ai să-mi poruncesci în ea!
 Chiar legea încă-mi recunoaște! —
 Hei, mîne-aduc în casă broasce!“

Dar' ca să nu mai scie satul,
 Putem ușor a ne 'nvoi:
 Tu lasă 'n pacoste vînatul,
 Căci eu renunț de-a pescui —
 „Să fie!“ Angleșul sbiară;
 Și așa vecinii se 'mpăcară.
 (Langbein.) Gegrge Coșbuc.

boiul va izbucni în curând, nu se scie însă cu pozitivitate, din care parte. Ce e drept, principele de Bismarck a declarat când cu votarea memorabilă a septenatului, că Germania nu va ataca pe Franța. Nu mai puțin adevărat este, că guvernul Franciei își dă toată silința de a convinge pe Germani despre intențiunile sale pacifice. Cu deosebire ambasadorul francez la Berlin, dl. Herbert nu cruță tot felul de asigurări și deslușiri, așa încât se pare, că din această parte pacea este cu deservire asigurată.

Dar' de altă parte stau în contradicție cu aceste fapte pregătirile războinice dela granița franceză dinspre Germania, precum și cumpărările de cai ale agenților francezi prin diferite țări. Din acest motiv Germania a interzis exportarea cailor, asemenea și Rusia, ear' acum, după cum anunță o telegramă din Viena, și în monarhia noastră se pregătesc și se va publica astăzi, mâne un mandat de interdicere a exportului de cai.

De altă parte după-cum anunță „N. Fr. Pr.“ și în Germania există un curent, care în contra cancelariei imperiale, este foarte pofitor de războiu. Acest curent se bazează pe împregiurarea, că Germania în momentele de față cu privire la organizarea și armatura oștirilor sale este superioară Franciei și — de-oare-ce războiul între Franța și Germania mai curând sau mai târziu tot este inevitabil — pentru Germania este mai avantajos a intra acum în luptă.

Nu mai puțin serioasă este și relațiunea între Austro-Ungaria și Rusia. „Times“ din Londra a răspândit scirea, că Austro-Ungaria și Rusia au ajuns la o înțelegere cu privire la cestiunea bulgară. Referitor la aceste 'i-se telegrafează din Viena lui „Pester Lloyd“ că, dacă scirea aceasta este de înțeles așa, că Austria și Rusia ar fi făcut un arangement separat, apoi este cu deservire neadeverată. Este însă adevărat, că Austro-Ungaria a fost și este gata de a ține contul cuvenit de pretenșiunile îndreptățite ale Rusiei. Dacă aceasta este de ajuns pentru a evita conflictele, apoi aceste se vor evita, despre o pactare separată însă nu poate fi vorba.

Cu privire la situația internă din Bulgaria se telegrafează din Viena, că Poarta a încunoscintat pe mandatarii străini, că dînsa a primit ca basă a negocierilor propozițiunile lui Zancoff, care sînt: Retragerea regenței, reconstruirea ministerului și dizolvarea Sobraniei. Poarta negociază în două părți. De o parte cu reprezentanții puterilor, de alta cu Bulgarii. La rîndul seu Zancoff a declarat, că se învoiesc cu cedarea unui loc în regență și două portofolii ministeriale pentru partidul seu. S'au ivit însă greutăți dintr'altă parte. Și anume guvernul bulgar pretinde, ca cu celelalte arangamente referitoare la Bulgaria să se recunoască și uniunea reală a Bulgariei cu Rumelia-orientală. Cu un cuvînt cestiunea bulgară este încă departe de a fi limpede și poate da prilegiu la conflicte cât de serioase.

Semnificativ pentru situație este și scirea sosită din Viena, că comisiunea militară din consiliul imperial austriac a primit nemodificat, și respingînd toate amendamentele, proiectul de lege pentru pensiunea viageră a vîduvelor și orfanilor rămași după militari. Comisiunea a fost de părere, că această lege este necesar să ajungă cât mai curînd la valoare.

Va să dică din toate părțile simptome rele, dar' parlamentul nostru în fața lor nu are alte griji mai mari, decât grijiile baletului dela opera din Budapesta.

O broșură a d-lui Dr. Polit.

Un corespondent al lui „Pester Lloyd“ schițează după-cum urmează cuprinsul unei broșuri politice eșite de curînd la Neoplanta din peana cunoscutului conducător al Sîrbilor naționali, Dr. Mihail Polit:

Cestiunea orientală, ȳice dl Dr. Polit, reagează asupra stării interne a Ungariei, mai cu seamă asupra raportului cu naționalitățile, față cu care neîncrederea scade sau crește după diferitele faze, în care crisa orientală se află. În Ungaria se crede, că după-ce în Sîrbia se ur-

mează o politică austrofilă, ear' în Bulgaria există un puternic curent antirus, monarhia noastră ar ave mai multe șanse de reușită cu politica sa orientală decât Rusia. Aceasta este numai o iluziune. Simpatiile popoarelor balcanice pentru Rusia sînt asigurate atît în Sofia, cît și în Belgrad, ear' cu curentul pretins antirus se face abuz. Iluzoria este și părerea în Ungaria cu privire la pozițiunea monarhiei în Bosnia și Herțegovina. Politicii maghiari s'au împăcat cu ocupațiunea, fiindcă ei cred, că printr'însa s'ar fi cîștigat o poziție contra Rusiei. Meritele monarhiei în administrația provinciilor ocupate (abstrăgînd dela cestiunea agrară), dl Polit le recunoaște și recomandă Sîrbilor aflători acolo să fie cu recunoștință către binefacerile primite dela noua administrație, să se folosească de binefacile ei și să nu se expună fără cauză neîncederii. Soartea Bosniei și a Herțegovinei nu o vor decide Sîrbii, autorul nu crede însă, că Rusia se va învoi cu anexiunea acestora, căci cestiunea sîrbească pe Peninsula-Balcanică este totodată și cestiune rusească, cestiunea puterii Rusiei la Bosfor.

Trecînd la Ungaria, dl Polit ȳice, că neîncrederea față cu naționalitățile, cu deosebire față cu Sîrbii din Ungaria, este nebasată, căci acestia nu au nici o influență, nu pot ajuta și nu pot strica puterii rusești în cestiunea orientală.

Nu li-se poate face naționalităților, și mai ales Sîrbilor imputarea, că nu au cercat să se înțeleagă cu rasa domnitoare. După diploma din Octomvrie acestia au dat Maghiarilor mâna ca frații și au uitat toate. Nici Sîrbii nici Croații nu au trimis aplegați la „Reichsrath“-ul lui Schmerling, deși atunci ușor s'ar fi putut face începutul unui federalism slav. Dacă Sîrbii și Croații ar fi cedat, Schmerling ar fi putut face proba cu alegerile directe pentru „Reichsrath“ și sigur ar fi isbutit, cel puțin în cercurile nemaghiare. ȳinuta Sîrbilor și a Croaților le-au zădărnicit aceste.

După transacția din 1867 toate raporturile naționalităților s'au schimbat din temelii. Prima transacție în Croația la anul 1868 a fost posibilă printr'o lege electorală octroată. După transacția cu Croația au venit mijloacele de presiune față cu naționalitățile, cu „Matica“ slovacă, gimnaziile slovace, cu fondul „Tökölyan“ sîrbesc etc. Din toate aceste s'a putut vedea, că cestiunea naționalităților din Ungaria a devenit o cestiune de putere pentru rasa dominantă. Și până astăzi a rămas o cestiune de putere, și în aceasta zace caracterul periculos al ei față cu crisa orientală.

După aceste tractează cestiunea bisericii sîrbesci din Ungaria. ȳice că ar fi bine, ca autonomia acestei biserici să se acomodeze caracterului episcopal al bisericii orientale, dar' tocmai după spiritul bisericii orientale, participarea elementelor mirene la administrația bisericii este justificată și de aceea ierarhia sîrbească nu ar trebui să perhorecesce această participare. Alegerea patriarhului este un drept hotărît al poporului și exerceat de 200 ani fără discuție. Fiînd însă, că oficiul de patriarh sîrbesc este important pentru stat, guvernului nu-i poate fi egal, cine este patriarh sîrbesc și de aceea este legitim, ca acesta să se aleagă cu concursul guvernului. A se înțelege însă cu actualul guvern, a fost imposibil, de vreme-ce acesta nu a voit un patriarh, ci mai mult un fel de samsar la Carloveș. Prin denumirea patriarhului conflictul cu congresul sîrbesc a devenit permanent.

Ce se ține de partidele Sîrbilor din Ungaria, dl Polit ne spune, că partidul național sîrbesc 20 de ani de-a rîndul a fost unit și a avut pe „Zastava“ de organ al seu. Prin așa numitul program dela Chichinda de acum trei ani s'a făcut o spărtură în partidul național sîrbesc, însă numai pe scurtă vreme. Astăzi programul dela Chichinda nu mai există. El a fost desavuat atît de guvern, cît și de popor. De popor, printru-că acel program promitea prea puțin, de guvern, printru-că guvernul preste tot nu voesc să scie despre nici un program național. Între Sîrbi s'a născut alt partid foarte activ, partidul „Democrațiilor-sociali“, cari au pus mîna și pe „Zastava“. Vechiul partid național sîrbesc a fondat ȳiarul „Branic“ și acest partid are majoritatea în congresul sîrbesc.

În sfîrșit dl Polit vorbește earăși despre cestiunea orientală. După părerea lui, cu cît crisa orientală ține mai mult, cu atît succesul Rusiei este mai sigur. Puterea Rusiei în Asia centrală s'a sporit foarte tare.

Preste cîteva decenii ea va fi disciplinat popoarele de acolo și apoi va fi lucru ușor a inunda Orientul Europei după prima luptă cîștigată. Despre raportul Rusiei și monarhia noastră ȳice, că Rusia nu are nici un interes de a ataca existența Austro-Ungariei, pre când Ger-

mania are un interes național, căci în Austro-Ungaria locuiesc 10 milioane de Germani. Dr. Polit înțelege agitația febrilă, ce există în Ungaria din cauza întîmplărilor de pe Peninsula-Balcanică. Dacă relațiunile dintre Maghiari și naționalități nu ar fi atît de rele, crisa orientală pentru Ungaria nu ar ave importanța cea mare, pe care în adevăr o are. Cu toate aceste Ungaria poate fi scăpată de consecuențele încercăturii orientale, dacă Mrghiarii vor ave resignațiunea de a se împăca cu naționalitățile.

Naționalitățile voesc integritatea Ungariei, dar' ca și sfîntul Stefan nu voesc un „regnum unius linguae“.

Prescripții pentru gloate.

Numărul de mîne al lui „Rendelet Közlöny“ va publica instrucțiunile privitoare la gloate. Aceste instrucțiuni vor apăre și în formă de carte sub titlul „Prescripții privitoare la gloatele din țările coroanei ungare“, și se vor trimite tuturor auctorităților din Ungaria. Instrucțiunea aceasta conține legea asupra gloatelor precum și următoarea observație: „Aceste prescripții conțin, în executarea articolului de lege XX din 1886 privitor la gloate, dispozițiuni pentru organizarea gloatelor în timp de pace, și pentru organizarea lor în timp de războiu. Ele se refer de aceea mai ales la activitatea auctorităților pentru gloate în timp de pace precum și în cas de războiu. Prescripțiile speciale militare, mai departe prescripțiile militare-administrative și economice-administrative pentru persoanele gloatelor și pentru manauarea serviciului de tot soiul la diferitele detașamente și corpuri de gloate în timp de războiu, se vor publica mai târziu. La organizarea gloatelor e de a se observa, că fie-care din diferitele elemente din care se compun gloatele să fie întrebuintate după cualificația lor, căci numai astfel se poate aștepta un rezultat oareșicare pre lungă crîțarea cuvenită a țerii și a populațiunii.

Prescripția cuprinde 237 puncte, și se subîmparte în următoarele 28 de puncte.

Capitul I: Îngrijire asupra gloatelor în timp de pace. §. 1. Cercurile și auctoritățile gloatelor a) ministrul de honveđi, b) comanda de district ale honveđilor, c) comanda de cerc ale honveđilor, d) auctoritățile pentru jurisdicțiune, e) cercurile de asentare și oficiile politice etc. §. 2. Specificațiunea listelor pentru gloate, a acelor persoane, care cu 1 Ianuarie 1887 sînt obligate la gloate. Trecerea celor obligați la gloate în lista pentru gloate referitor la anii premergători anului 1887. Continuarea listelor pentru gloate în anii următori. §. 3. ȳinerea în evidență a celor obligați la gloate. §. 4. Întrebuintarea elementelor de gloate pentru diferitele probleme ale gloatelor. Grupa A. Formarea corpurilor armate de gloate: a) batalioane de infanterie, b) detașamente de husari, c) grupa care ese din armele speciale ale armatei comune. B. Pentru întregirea armatei comune (marinei) și a honveđimei din gloate. C. Pentru alte scopuri de serviciu în timp de războiu. Facerea de prenotațiuni pentru destinațiuni speciale. §. 5. Îngrijiri pentru întregirea materialului de ofițeri și sub-ofițeri la gloate (medici și funcționari de gloate). §. 6. Dispensațiuni. §. 7. Îngrijiri privitoare la armatura, îmbrăcămînta și echipamentul gloatelor. Capitul II. Ridicarea, convocarea, formarea și demiterea gloatelor. §. 8. Ridicarea gloatelor. §. 9. Numirea ofițerilor de gloate (medici, funcționari etc.). §. 10. Convocarea și prezentarea celor obligați la gloate. §. 11. Întrearea voluntară la gloate. §. 12. Inspectarea, clasificarea și prezentarea celor obligați la gloate după cualificarea lor. Prezentarea bărbaiilor obligați la gloate, cari sînt pensionați sau concediați. §. 13. Formarea corpurilor armate de gloate (grupul A): a) stabilirea cadrului, b) formarea detașamentelor. §. 14. Întregirea armatei comune (marinei) și a honveđilor prin persoane obligate la gloate (grupa B). §. 15. Persoane obligate la gloate, care sînt de a se folosi spre alte prestațiuni de serviciu (grupa C) §. 16. Primirea persoanelor obligate la gloate în întreținerea erarului. Înmulțirea numărului a celor obligați la gloate și deja împărțiți. §. 17. Exerciții militare ale corpurilor de gloate. §. 18. Amînarea și întreruperea scurtă a serviciului gloatelor active. (Concediare). §. 19. Întregirea materialului de ofițeri și sub-ofițeri la gloate. §. 20. Desființarea corpurilor și a detașamentelor de gloate. Demiterea gloatelor. §. 21. Documentarea serviciului la gloate. §. 22. Numărarea timpului de serviciu a celor de 19 ani. §. 23. Remunerațiuni. §. 24. Raporturi de rang și de comandă. §. 25. Jurisdicțiunea și afaceri disciplinare. §. 26. Cei obligați la gloate din cercul de asentare orașul și cercul Fiume. §. 27. Obligații la gloate, cari au

eșit din marină. §. 28. Folosirea la gloate a gen-darmeriei, a pazei financiare și a personalului din forestierele statului.

În următoarele reproducem §. 2 al prescripției pentru gloate, ca fiind mai însemnat.

Listele pentru gloate se împart în două puncte și anume: a) cari au primit instrucțiunea și b) cari nu au primit instrucțiunea. Pentru diferitele clase de etate sînt de a se purta la comanda de cerc cîte o listă deosebită, așadar 24 de liste pentru gloate. Aceste liste sînt de a se redigia în două exemplare egale și pentru ȳinerea corectă în evidență sînt de a se forma 24 pachete ordinate după clasele de etate și după comune.

Cea dintăiu conscripție e a persoanelor obligate la gloate cu 1 Ianuarie 1887. Pentru formarea listelor (Rollen) pentru gloate, se vor lua în listele de conscripție pentru gloate, de către auctoritățile pentru evidența gloatelor, toți aceia, cari s'au născut în anii 1850—1864 (în vîrstă de (23—37) ani, cari nu au aparținut nici rezervei de întregire nici honveđimei, nici că sînt prenotați ca persoane militare absente, mai departe toți aceia, cari au fost demisi după terminarea serviciului din armata comună (marină) până la anul 1886, adevă până la împlinirea vîrstei de 42 ani. Aceste liste sînt de a se forma pentru fiecare comună deosebit, pot însă să fie induse mai multe clase de etate pe o coală. Prescripția persoanelor instruite în lista A pentru gloate se face cu folosința cărții fundamentale, care este de a se preda de către corpul de armată unde a servit individul, respectivelor comanda de cerc pentru gloate. Prescripția persoanelor, ce nu au fost instruite se face pe baza listelor de asentare și anume, toți acei indiviđi ai unei și aceleasi clase de etate, cari nu au fost asentați, vin induși în lista de conscripție pentru gloate B. În aceste liste sînt de a se induce și acele persoane, cari înainte de a intra în vigoare articolii de lege LX și XLI: 1868, s'au rescumpărat dela serviciul militar, această împregiurare este însă de a se induce în rubrica „Însemnări“.

Prescripției pentru gloate s'au mai adaus următoarele aculose: 1. Prospect asupra împărțirii teritoriale a gloatelor. 2. Lista pentru gloate A (cei instruiți). 3. Lista pentru gloate B (cei neinstruiți). 4. Lista de conscripție pentru gloate A (cei instruiți). 5. Lista de conscripție pentru gloate B (cei neinstruiți). 6. Sumarul gloatelor. 7. Tabela I despre durata obligațiunii la gloate 6 a. Tabela II despre clasele de etate obligatoare la gloate din anii 1887 până inclusive 1896. 7 a. Înțelegere. 8. Arătarea statului a trupelor și a detașamentelor de gloate. 9. Certificat de dispensație. 10. Consemnarea numelui acelor persoane, care la cas de convocare sînt propuși ca să fie dispensați de serviciu. 11. Arătare despre echipamentul și îmbrăcămînta trupelor și detașamentelor de gloate. 12. Publicațiune despre ridicarea gloatelor. 13. Legitimațiune. 14. Publicațiune despre convocarea gloatelor. 15. Cartă de convocare. 16. Lista de prezentare a glotașilor. 17. Consignațiune nominală. 18. Jurămîntul pentru gloate. 19. Cetificat de concediu. 20. Cetificat despre serviciul terminat la gloate.

Din aculose se poate vedea, că o companie de infanterie de gloate precum și o companie de întregire de gloate vorave statul următor: 1 căpitan, 4 ofițeri subalterni, 1 sergent major, 4 sergenți (Zugsführer), 12 corporali, 18 brigadiri (Gefreiter) și 180 glotași; apoi fără armă: 1 sub-ofițer contabil, 2 tamburi, 2 horniști, 4 pioneri, 3 purtători de rîniși și 5 servitori pentru ofițeri, cu totul 237 de oameni. Statul unei companii de întregire se poate înmulți după împregiurări până la 350 oameni; în casul acesta se vor pune pentru cîte 10 glotași supra-compleți 1 brigader (Gefreiter), pentru 20 1 corporal, pentru 50 un sergent (Zugsführer) și pentru 100 de glotași supra-compleți, 1 sub-locotenent, 1 servitor de ofițer, 1 sergent major, 1 tambur și 1 hornist preste statul normal.

Textul publicațiunii pentru ridicarea gloatelor sună astfel:

La ordinul Maiestății Sale ces. reg. apostolice se convoacă . . . chemare a gloatelor în teritorul. . . . În urma aceasta au de a se pre-găti toți acei obligați la gloate, cari aparțin chemării numite, anume cei dela 19 ani până la . . . ani, așa încât 24 oare după publicarea convocării se se poată presenta pentru serviciu la gloate. Din momentul cînd s'a publicat ridicarea gloatelor, glotași ce se țin de aîntăia chemare începînd dela anul 19 până inclusive 37 nu se pot depărta de comuna unde se află fără concediul primarului, singura excepție fac aceia, cari pot dovedi prin un certificat de dispensație, că sînt de tot sau în parte dispensați de obligamentul de a servi la gloate. Acei indiviđi obligați la gloate aparținători ridicării con-

vocate, cari fără de a fi stabiliți în comuna aceasta, se află pe timpul convocării în această comună, au de a se prezenta la primarul comunei acesteia. Se amintesc cu ocaziunea aceasta, că în înțelesul articolului de lege XX. §. 6 din anul 1886, persoanele obligate la gloate sunt din momentul în care sînt convocați la serviciu supuși prescripțiilor și pedepsei disciplinare.

Publicațiunea pentru convocarea gloatelor s'a stipulat astfel:

Cei obligați la gloate, deja conștienți a chemării..., și anume..., ..., se convoacă prin această, serviciu activ.

De aceea, toți aceia obligați la gloate aparținători clasei de etate amintite, cari se țin în evidența rezervei de întregire au de a se prezenta comunei cercului de evidență ces. reg. din... toți ceilalți au de a se prezenta la batalionul de honveți reg. ung. ca comandă a cercului de gloate din... în decurs de 24 de ore după publicarea acestei convocări.

De acest obligament numai acele persoane sînt dispensate, cari sînt dispensate dela serviciu la gloate prin certificat de dispensație de tot sau numai în parte. După ce prin aceasta s'a convocat sus numita parte a gloatelor, aparțin dela publicarea acestei convocări toate persoanele convocate prescripțiilor și pedepselor disciplinare militare.

Formula de jurământ pentru gloate e următoarea: Jurăm într'un Dău atotputernic un jurământ sîrbătoresc, că vom păstra credința și supunere Maiestății Sale serenității principe și domnului împăratul Iosif al II-lea din dinastia lui Dău împăratul Austriei, regele Boemiei etc. etc. și rege apostolic al Ungariei, precum și legilor sancționate ale patriei noastre. Jurăm, că vom asculta de Maiestatea Sa, de beliducii Maiestății Sale precum și de toți superiorii noștri, îi vom onora și apăra, le vom împlini toate ordinele și poruncile lor, vom lupta cu vitejie în contra ori-și-cărui dușman, ori-și-cine va fi, pe apă și pe uscat, noaptea și ziua în bătaie, asalturi, combateri și întreprinderi de tot soiul, cu un cuvînt în ori-ce loc, în ori-ce timp, nu vom părăsi în nici un caz trupele, steagurile și tunurile noastre, nu ne vom lăsa în înțelegere cu dușmanul, ci ne vom purta totdeauna așa precum se cuvine unor bravi gloțiști și ostași, și așa vom trăi și vom muri cu onoare. Așa se ne ajute Dumnezeu.

În sfîrșit mai amintim, că uniforma gloatelor e identică cu cea a honveților, numai că ofițerii gloatelor și gloțiștii vor purta nasturi albi pentru a se deosebi de honveți.

Adunarea opozițiunii moderate din Bănat.

Cetim în „Luminătorul“ dela 2 Februarie n.:

Este adevărat, că aproape toate puterile europene se înarmează din tălpi până în creșet, pentru-ca să susțină pacea europeană, însă războiul n'a erupt astăzi încă nicăieri. Ear' anumit în țeara noastră, precum ne-a arătat și desbaterea generală a bugetului, lipsa și sărăcia se vede din mii de găuri de pe haina statului, cât și de pe dinții țoalelor din spatele singuraticilor cetățeni. Nu ne puteam dar' curînd da seamă de unde și până unde are reduta și întreg hotelul „Principele de coroană“ din Timișoara în ziua de 30 Ianuarie o așa viață sgomotoasă și răsunătoare, încât 'ți-se părea, că Muscalii sau Curcanii au ajuns deja cel puțin până la Mehala învecinată. Doamne ferește!

Ci am sciricit și am înțeles, că în noaptea din 29 Ianuarie în acel hotel s'a ținut balul comitatens, la care vestitul „csárdás“, s'a jucat numai o oară și jumătate în continuă și neînterupt. Și fiindcă jumătate din aceasta a fost prea puțin pentru a-și arăta patriotismul și creșterea „culturală modernă“, au continuat până în 30 Ianuarie la ameași, se pricepe după cunoscuta datină, descrișă de neuitații oaspeți francezi de adă-vară dela expozițiune, așa încât și cei mai naiv trecători a trebuit să ghicească, că este în Ungaria. Gurile rele spun, că între acei patrioți moderni au fost mai cu seamă de aceia, cari pe la ei acasă stau în strînsă legătură cu executorii.

Apoi tot în aceea seară sosi și descălecatul în acel hotel contele Apponyi, capul și conducătorul partidei opozițiunii moderate din țeară, pe care partizanii, așteptându-l, asemenea îl întîmpinară cu ovațiuni însuflețite, și mai tîrziu îl însoțiră la hotelul „Trumbeș“, unde se închina o cină comună, cu toasturi și cu — musca țigănească.

În 30 Ianuarie apoi urmă banchetul apponyist și la 3 oare d. a. adunarea partidei apponyiste tot în același hotel.

Eată dar', de ce era „Principele de coroană“ sgomotos și răsunător, adevărat alarmat în acele două zile și și două nopți.

În 30 Ianuarie la 3 oare d. m. sala cea mare a redutei orășenești, în care încep vreo câteva sute de oameni, era plină îndesuită mai cu seamă de oaspeți țerani nemți (Șvabi) din Bănat, deosebit din împrejurul Timișoarei, cari veniră cu trăsurile lor, pe picioare și cu drumul de fer pe lîngă toate piedecile și amenajările domnilor și domnișoarele de pe acasă. Asemenea pline îndesuite au fost și spațioasele galerii. Putem dice, că această adunare a opozițiunii moderate din Bănat a fost foarte bine cercetată.

La propunerea președintelui partidei din Bănat, A. Putyanzky, cunoscutul fost comite suprem al Caraș-Severinului, adunarea prin o deputațiune de cinci membri, invită pe contele Apponyi a se prezenta în adunare. La sosirea sa în sală cu oaspeții Cornel Abrányi jun., deputat dietal; Dr. Carol Grecsak, redactorul ziarului „Budapester Tagblatt“ și contele Zelinsky din Lipova, adunarea prorumpe în „eljen“-uri repeșite. Membrul din loc Steiner îl salută în numele adunării și contele mulțumesc în puține cuvinte.

Pattyanszky într'o voluminoasă și nimerită vorbire face o reprimă și constată, că partida de trei ani încoace, de când a luat forma concretă, a crescut și s'a întărit în Bănat, ceea-ce este meritul capului partidei și cu aceasta declară deschisă adunarea generală a partidei.

Urmează raportul comitetului, din care se vede, că s'au constituit mai multe subcomitete; însă cu durere constată, că consemnarea alegătorilor s'a trimis numai din unele locuri din cercul central al Timișoarei. Adunarea ia la cunoștință raportul comitetului.

Luând apoi cuvîntul redactorul Dr. Grecsak ține o vorbire de motivare ungurească și nemțescă și cetesc un proiect de rezoluțiune al partidei, în care se propune a nu cerea de acum persoane pentru singuraticele cereuri, ci numai a pregăti toate cele de lipsă pentru candidare și alegere. Adunarea primă în unanimitate proiectul de rezoluțiune și-l ridică la valoare de conclud, ceea-ce enunță și președintele în numele adunării.

Acuma se ridică contele Apponyi și vorbi preste o oară în limba germană poporului adunat. El ilustră trista situațiune a stării financiare a țării și ușurătatea cu care acest guvern tractează toată economia economic-financiară de doispredică acesti încoace; apoi trecu la partea polemică, în care contele este tare și sbicui între aplausele adunării administrațiunea, justiția, toată manipulațiunea asiatică, tătarească a lui Tisza. Se pricepe, că nici scene picante nu lipsiră. Astfel, între altele, vorbitorul amintind de scopul și tendința opozițiunii, dise că, în cele din urmă, ar fi tot una dacă Apponyi sau Tisza guvernează, la ce apoi unul din mulțime se scapă din gură și strigă: „So ist“ (așa este), ceea-ce apoi provocă un ris general. În adevăr însă toată vorbirea făcu impresiune mare, evidăntă asupra adunării întregi. Însuflețirea mulțimei ar fi fost cu mult mai mare dacă, de o parte ascultătorii n'ar fi fost mai cu seamă tot Nemți de cei reci, de altă parte dacă nu se vorbeau atâtea în limba maghiară, ci în cea germană. Bunăvoința de a se însufleți nu lipsia, pentru-că la toate, cu cale fără cale, Șvabii strigau „eljen!“ chiar și unde trebuia să strige „pear!“ Astfel se întimplă, că Apponyi preamărină meritele partidei Deákiste precum și vrednicia răposatului ei conducător Francisc Deák, Șvabii prorupseră în obicîinutul „eljen!“ (adeacă să trăiască mortul), și alte de aceste.

Mai am să observ, că conducătorul opozițiunii moderate în strălucitul și diplomaticul său discurs, excelent mai cu seamă prin satira și sarcasmul turnat cu veadra asupra lui Tisza și a întregului sistem al seu de guvernare, a pomenit de multe, dar' de adevăratea cestiune a statului ungar, de cestiunea naționalităților n'a amintit nici un cuvînt, s'a ferit ca mîța de păsăsatul ferbinte. Cu un cuvînt în tot decursul adunării nici odată nu s'a pronunțat cuvîntul „naționalitate“, ca și când acele n'ar mai exista în Bănat. Bag seamă dl conte în această privință s'a declarat destul de respicat și limpede în cutare vorbire dietală a sa prea cunoscută.

După această vorbire primită cu repeșite „eljen!“ membrul Vuchetics, avocat în Modos, în puține cuvinte propuse o adresă de felicitare telegrafică deputatului dietal Horánszky, care numi actualul sistem al guvernului: „sistemul minciunii“, care propunere asemenea se primi.

În fine votându-se mulțimită protocolară comitetului și biroului partidei pentru activitatea și osteneala documentată, președintele mulțumind pentru toate, declară adunarea de încheiată, ear' mulțimea de popor între repeșite aclamări ale contelui conducător se împrăscia.

Astfel decurse și se sfîrși adunarea generală a partidei opozițiunii moderate din Bănat,

la care participară aproape exclusiv numai Nemți din provinciile. Plugari români n'am vădut și n'am audut, ci numai patru domni de Romîn din Jebeliu, Ciacova, Oravița și Lugoj au fost de față, dintre cari unul ni-a spus, că d-lor în acea partidă ar fi ca corbii cei albi. Asemenea dispărut-ori Sîrbi s'au arătat; Maghiari de loc, pentru-că în aceste părți ale Ungariei semîntă curată maghiară nu prea este.

Se pricepe noi sîntem de mult în clar cu dl conte Appoyi, cu programa și cu tendința sa și a partidei condusă de el. Din acest punct de vedere n'avem de a mai perde nici un cuvînt; ear' dacă alții au poftă să meargă la simburile de ludaie, e cestiune de gust, e treaba lor. Însă atîta trebuie să constatăm, că aceste mișcări de trei ani încoace, ajutate, firesce, mai cu seamă prin procederea guvernului însuși, a înboldit și pe Nemți din Bănat, începînd și ei a se trezi din apatia lor proverbială de pînă acum, ceea-ce negreșit va da cu timp mult de lucru guvernului în aceste regiuni, și poate că și altora încă.

Și meritul aproape întreg este al acelei partide opoziționale, din care motiv n'avem de ce să ne supărăm că această adunare a succes.

Cine va învinge, aceea este altă vorbă.

Raportorul.

Cronica.

Prelegerea publică de dl Dr. Aurel Brote „Despre economisări“ va avé loc mâine, Duminică în 25 Ianuarie v. a. c. la 5 oare seara, în localul „Societății române de lectură“, strada Cîsnădiei Nr. 7.

Bal român în Alba-Iulia. Junimea română din Alba-Iulia va arangia în 17 Februarie n. un bal în „Otelul Național“ în folosul ambelor scoale române din loc. Prețul intrării de persoană 1 fl., de familie 2 fl. Biletele se pot cîpăta în neguțătoria dlui Moreno și seara la cassă. Începutul la 8 oare. Damsle sînt rugate a se prezenta în toale simple. Sursolovuri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe calea diaristică. Comitetul arangiator: Rubin Patiu, president, Gavril Piposiu, George Chetan, Ioan Franc, Filip Cirlea, Petru Cirlea, Simion Cistean, Emiliu Filip, Romul Pascu, membri în comitet.

Dela universitatea din Viena. În urma multor abuzuri, ce s'au făcut în timpul din urmă cu documente scrise în limbă străină, senatul academic al universității din Viena s'a vădut necesitat a face următoarea publicație, afișată pe tabla neagră a tuturor facultăților:

„Înaltul senat academic a îndemnat toate autoritățile academice, a accepta numai astfel de documente prezentate, precum testimonii, atesturi, cuitanțe etc. resp. a le signa numai dacă sînt concepute în limba germană sau latină sau — dacă acele sînt scrise într'altă limbă — numai dacă sînt provădute cu o traducție autentificată în mod oficial sau de către un profesor al universității vieneze.“

Din capitala Italiei. Se telegrafează din Roma diarului „N. Fr. Pr.“ cu data de 3 Februarie: Ieri depărtându-se deputatul Coccapieller din Monte Citorio a fost salutat de câțiva amici ai sei. Deputatul a răspuns, că acum nu este timp pentru manifestațiuni, dar' se vină cu dînsul la Quirinal. Această întîmplare fiind publicată de o foită locală, o mulțime mare de oameni s'a adunat după ameași înaintea parlamentului. Coccapieller veni, însă manifestațiunea se sfîrși în mod caragios, căci mulțimea nu a răspuns la strigătele lui, și el fără de a pute vorbi a intrat în parlament. Două batalioane de infanterie au înmărcat apoi mulțimea, arstănd pe câțiva renitenți. Ședința parlamentului ce a urmat a fost foarte sgomotoasă. S'a desbătut creditul cerut pentru afacerea Mas-sauah. Mussi (stînga extremă) a dis: Noi votăm creditul, deși nu aprobăm politica guvernului, care duce pe soldații noștri la moartea fără scop în Africa. Recunoascem însă, că astăzi nu mai poate fi vorba de retragere. Dacă însă se va salva onoarea steagurilor noastre, vom lua soarta țării din mînă guvernului. Când Depretis, cauza la toate relele, cavalierul nenorocos al nefericirii italiene se va duce, următorii lui vor scăpa țeara de beleaua, ce se numește Massauah. După aceste a urmat închiderea discuțiunii. Se crede, că votul de încredere pentru guvern este sigur.

O demonstrațiune înaintea camerei franceze. O depeșă din Paris anunță, că 3000 de cărmari de vin s'au adunat înaintea parlamentului francez; cerînd schimbarea proiectelor de lege pentru falsificarea vinului.

Un oraș condamnat. Curtea de cassatiune din Belgia a osândit pe orașul Bruxella de a plăti 1¹/₂ milioane de franci ca despăgubire la 1400 persoane, cari au fost rănite în 4 Septembrie 1884 cu privilegiul manifestațiunilor clericale.

O nouă lucrare a unui sculptor român. Cetim în „Voința Națională“: Unul din cei mai eminenți sculptori ai țării, dl Stefan Valbudea, s'a reîntors de câteva luni în capitală din Paris și Roma, unde a studiat cu cei mai ardoși și zel arta sculpturii pre lîngă cei mai distinși

profesori, d-sa e cunoscut în lumea artistică pentru mai multe opere pline de talent executate în străinătate, expuse la expoziția salonului din 1885 în Paris și apoi trimise în țeară, unde se află astăzi, în muzeul din București, precum „Mihail ne bunul“ lucrat în Paris și „Învîngătorul“ lucrat în Roma. Dl Valbudea a terminat de curînd o lucrare foarte interesantă, macheta și bustul unui mare cronicar al țării, Miron Costin. Impulsiunea i-a fost dată de dl Urechia, care a studiat în toate amănuntele de viață acestui distins bărbat. Dl Urechia voinde să eternizeze memoria acestui om politic și literat profită de talentul tinerului sculptor dl Valbudea pentru a-i ridica o statuă, care va fi așezată la Roman, locul natal al lui Miron Costin. Dificultățile, în contra cărora sculptorul avea ca să lupte pentru a reproduce cu o exactitudine posibilă fisionomia adevărată a acestui cronicar, au fost foarte mari, căci cu toate cercetările făcute nu s'a putut găsi un portret exact al trăsăturilor lui. Cu toate acestea talentul artistului a triumfat în parte contra acestor dificultăți: o gravură de o asemenea dubioasă găsită în Polonia și nisce indice din memoriul dlui Urechia, eată modelul cu care s'a servit sculptorul pentru a reproduce pe platură tipul aproape exact al lui Miron Costin. Macheta reprezintă pe eminentul bărbat în picioare, ținînd cu mîna dreaptă o peană cu care scrie, ear' cu cea stîngă un volum de hîrtii. Pe pedestal împrejurul picioarelor sînt împrăsciate mai multe cărți și manuscrise. Îmbrăcîmintea lui este a unui boer din Moldova și ne amintesc epoca în care a trăit Miron, adevărat la 1650. O manta lungă, blănită, foarte bogată, acopere aproape tot corpul; întredeschisă dinainte lasă să se vadă pantalonii foarte strîmți, pe care se desenează muschii gambei bine desvoltați. La picioare poartă sandale ajustate și legate dinainte cu mare îngrijire. Dar' atențiunea cea mai îngrijită e dirijată asupra capului. El este cofat de o cască de om răsunic, fruntea e largă, contractată la rădăcina nasului, gruna zimbitoare întredeschisă: pare că vorbește. O barbă lungă și buclată se confundă cu un păr asemenea buclat, care cade în abundență pe umeri; fisionomia e energică, expresia francă și hotărîtoare ca al unui om, pe care nimic nu-l poate sdruncina în ideile sale. Artistul cu talentul ce-l caracterisă a căutat să dea operei sale un tip aproape identic cu vitejii din secolul al XVII-a cu aceeași atitudine vîntoasă, în care se reflectă și mărirea sufletului. Anatomia este cu toate amănuntele căutată, muschii și dispoziția tendonelor nu lasă nimic de dorit. Nimic în fine nu e omis în această operă, a cărei perfecțiune atrage atenția și în același timp admirația observatorului.

Macheta după care se va lucra statua este numai de un metru. Aceasta va fi efectuată de o mărime de 2¹/₂ metri și turnată în bronz la Florența, unde dl Valbudea va pleca curînd, spre a-și termina studiile sale în arta sculpturii.

După această schiță dl Valbudea a lucrat cu o artă nu mai puțin distinsă, și bustul lui Miron Costin în mărime normală, pe care îl va reproduce în mai multe exemplare, ce vor fi așezate în diferite edificii publice ale capitalei.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta. 5 Februarie n. În cercul electoral al Tecei (Ardeal) candidatul partidului liberal bar. Iuliu Kemény a fost ales în unanimitate deputat dietal.

Foile oficiale din Viena și Budapesta publice ordonanța, prin care se opresce exportul de cai pentru toate granițele teritoriului vamalaustro-ungar. Oprirea intră în vigoare cu ziua de astăzi.

Casa deputaților n'a fost capabilă de a aduce concluse din cauza micului număr al deputaților prezenți. Drept aceea discussia s'a suspendat pe timp de o jumătate de oară. Krsniavi (Croat) insinuă interpelațiuni privitoare la efectuarea juncțiunii cu linia căii ferate Bosna-Brod. Ministrul-president declară, că proiectul de lege privitor la obligativitatea vaccinării s'a elaborat și se va așterne în curînd.

Roma, 5 Februarie n. Camera a votat cu majoritate precumpenitoare creditul pentru campania în contra Abisiniilor.

Constantinopol, 5 Februarie n. Alegerea patriarhului ecumenic Dionisie s'a făcut cu 12 voturi contra (?), ce le-a cîpătat expatriarhul Ioachim III. Alegerea lui Dionisie înseamnă un eșec simțit pentru Rusia.

Londra, 5 Februarie n. Casa de jos a respins cu 263 contra 87 voturi propunerea pentru evacuarea Egiptului. După aceea s'a amînat la abisina asupra adresei.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economic.

Piața din Sibiu, 4 Febr. Grâu hectolitra 74—80 chilo fl. 5.30 până fl. 6.10, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 4.10, până fl. 4.90, secara 68 până 72 chilo fl. 3.40 până fl. 3.50, orș 58 până 64 chilo fl. —, până fl. —, ovės 40 până 45 chilo fl. 1.90 până fl. 2.30, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.80 până fl. 3.90, mēlaiul 76 până 82 chilo fl. 3.70 până fl. 4.10, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēnță de cânepă 49 până 51 chilo fl. 3.50 până fl. 4.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 7.50 până fl. 8.50 fasolea 76 până 80 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slānina 100 chilo fl. 46.— până fl. 48.—, unsoarea de porc fl. 56.— până fl. 58.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 22.—, sēu de lumini fl. 34.— până fl. 36.—, lumini turnate de sēu fl. 44.— până fl. 48.—, sāpunul fl. 22.— până fl. 25.—, fēn 100 chilo fl. 1.60 până fl. 1.90, cânepa fl. 32.— până fl. 34.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 1.75 până fl. 2.50, spiriul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 30 cr. carnea de vițel 26 până 45 cr., carnea de porc 38 până 44 cr., carnea de berbec 20 până 24 cr., ouș 10 cu 24 până 28 cr.

Piața din Mediaș, 3 Febr. Grâu hectolitra fl. 5.25 până fl. 5.75; grâu mestecat fl. 4.10 până fl. 4.50; secara fl. 3.30 până fl. 3.60; orșul — până fl. —; ovėsul fl. 2.15 până fl. 2.25; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 4.—; semēnța de cânepă fl. 3.— până fl. 4.—; crumpenele fl. 1.40 până fl. 1.80; mēlaiul hectolitra fl. 7.— până fl. 8.—; mazerea fl. 4.— până fl. 5.—; fasolea fl. 3.— până fl. 3.25; lintea fl. — până fl. —; chiminul (sēcāreana) fl. — până fl. 40.—; sēu brut 100 kilograme fl. 18.— până fl. 22.—; lumini de sēu vērșate fl. — până fl. 44.—; unsoarea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slānina fl. 30.— până fl. 50.—; cânepa fl. 36.— până fl. 38.—; fēnul fl. 1.40 până fl. 1.70; sāpunul 100 bucēți fl. 20.— până fl. 40.—; spiriul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 20 până 24 cr.; carnea de vițel 20 până 24 cr.; carnea de porc 40 cr.

Piața din Brașov, 1 Febr. Grâu hectolitra fl. 5.40, grâu mestecat fl. 3.30, secara fl. 3.20, orș fl. 3.20, ovės fl. 1.90, cucuruzul fl. 3.35, mēlaiul fl. 6.—, mazerea fl. 6.—, lintea fl. 9.50, fasolea fl. 3.—, crumpenele fl. 1.— carnea de vită p. kilo 28 cr., carnea de porc 36 cr., carnea de berbec 20 cr.

Cursul pieței din Sibiu

din 4 Februarie st. n. 1887.

Hārtie-monetă romānă	Cump. 8.35 vënd. 8.45
Lire turcesci	" 11.25 " 11.30
Imperiali	" 10.25 " 10.30
Ruble rusesci	" 1.15 " 1.16

Bursa de Budapesta

din 4 Februarie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	—.—
" " " 4%	93.—
" " hārtie " 5%	83.25
Imprumutul căilor ferate ung.	142.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	94.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.—
Bonuri rurale ung.	102.—
" " " cu cl. de sortare	102.—
" " " bānățene-timșene	102.—
" " " cu cl. de sortare	107.—
" " " transilvane	101.—
" " " croato-slavone	—.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	97.50
Imprumut cu premiu ung.	113.—
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	114.—
Renta de hārtie austriacă	74.50
" " " argint austriacă	76.—
" " " aur austriacă	103.50
Losurile austr. din 1860	127.—
Acțiunile băncei austro-ungare	835.—
" " " de credit ung.	272.75
" " " " austr.	269.60
Argintul	—.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	102.—
Galbeni împărătesci	5.96
Napoleon-d'ori	10.09
Mārci 100 imp. germane	61.70
Londra 10 Livres sterlingi	127.80

Bursa de Viena

din 4 Februarie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	—.—
" " " 4%	93.80
" " hārtie " 5%	84.15
Imprumutul căilor ferate ung.	143.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	93.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—.—
Bonuri rurale ung.	103.20
" " " cu cl. de sortare	103.20
" " " bānățene-timșene	103.20
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	103.20
" " " transilvane	103.20
" " " croato-slavone	103.20
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	—.—
Imprumut cu premiu ung.	115.50
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	118.57
Rentă de hārtie austriacă	77.05
" " " argint austriacă	78.45
Rentă de aur austriacă	107.20
Losurile austr. din 1860	133.50
Acțiunile băncei austro-ungare	857.—
" " " de credit ung.	277.25
" " " " austr.	269.25
Argintul	—.—
Galbeni împărătesci	6.02
Napoleon-d'ori	10.13
Mārci 100 imp. germane	62.80
Londra 10 Livres sterlingi	127.15

Escriere de concurs.

Din partea despărțământului XI (Selagiu) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” se scrie concurs la următoarele premii:

1. Un premiu: o vacă cu vițel.
2. Un premiu: o scroafă cu purcei.
3. Un premiu: 4 galbini.

4. Un premiu: 20 fl.
5. Un premiu: o vițeauă.
6. Patru premii: à 10 fl.
7. Un premiu: 2 h.-litre grâu de semēnță de calitate excelentă.
8. Un premiu: 1 h.-litru orș și 0.50 h.-litru cucuruz eincantin de semēnță.
9. Un plug de fer de sistemul mai nou.

La premiile 1—8 pot concurge singur învățătorii români din Selagiu, cari în decursul anului școlastic 1886/7 s'au distins întru împlinirea conștiențioasă a chemării lor de propagatori ai culturii între poporul rural.

Dela docenții concurenței se recere:

- a) să fie membri ai despărțământului (taxa anuală 1 fl.) și ai „Reuniunii învățătorilor români selăgieni” (taxa anuală 1 fl.) și taxele de membri să le fi răfuit în ambele locuri;
- b) să fi ținut școală regulat nu numai de toate zilele, ci și școala repetițională, și să fi dat examen de vară cu elevii din aceste ambe despărțăminte;
- c) să fi observat strict planul de învățământ prescris prin autoritățile superioare școlare; îndeosebi pre lungă alte condițiuni la conferirea premiului 4 se vor preferi învățătorii, cari vor excela întru instruirea industriei de casă și vor expune la adunarea generală a despărțământului în anul 1887 cele mai perfecte lucrări de industrie de casă, gătite de școlari;
- d) la conferirea premiilor 7 și 8 se vor preferi aceia, cari în decursul anului școlastic au progresat mai mult în propunerea practică a economiei de câmp. Ei vor fi îndatorați, ca cantitatea de grâu, orș și cucuruz întreagă să o folosească de prăsilă; după seceriș să refereze despărțământului modul de cultivare și rezultatul recoltei; în fine, ca din recoltă tot pentru prăsilă să dea altui învățător desemnat prin despărțământ jumătate cât e cantitatea premiului.

Învățătorii români selăgieni, cari ar dori a fi împărțășiți la careva din premiile escrise, sânt invitați ca prin cuitanță dela cassarul „Reuniunii învățătorilor români selăgieni”, probând că sânt membri la acea reuniune (împregiurarea, dacă sânt membri și la despărțământ, se va vedea din registrele, ce se duc la acest loc), să se însinuze la directorul sau la actualul despărțământului, cel mult până la 15 Aprilie a. c., pentru-ca încă înainte de examenele de vară și cu ocaziunea acelora să se poată trage informațiunile necesare la conferirea premiilor, cari se vor distribui cu solemnitate cu ocaziunea adunării generale a despărțământului ce se va ține în acest an.

f) premiul 9 se va conferi unui plugar român din comuna Buciumi, unde se va ține adunarea generală a despărțământului.

Competenții vor avea a se însinua la preotul locului și vor fi preferiți însurăței noi, sîrguincioși cu purtare morală bună și cu stare materială mai modestă. [400] 1—1

În urmă având comitetul a procura cărți pentru premiarea școlărilor mai diligenți, domnii protopopi și învățători sânt rugați, ca până la același termen (15 Aprilie a. c.) să binevoască a ne trimite lista celor mai buni școlari, pe cari îi judecă demni de premiat.

Din ședința comitetului despărțământului XI, ținută în Șimleul-Selagiului, la 14 Ianuarie 1887.

Alimpu Barboloviciu, Andreiu Cosma,
director. actuar.

Minune de Viena

pe terenul industriei de pendule.

Numai fl. 2.45

costă la mine de adi înainte o

Pendulă

excelentă, regulată, ce merge punctual și luminează de sine, cu deșteptător și aparat de sgomot, cu două garnituri de greutate, cu pendulă și apertinențe.

Aceste minunate și distinse oroloage în colorii frumoase, în imitațiuni de nuc, de abanos ori palisander și în rame rotunde sânt un decor pentru ori-care salon. Pentru cadranul ce e provădut cu cifre aurite și luminează noaptea fără ori-ce material,

garantez 10 ani

și atrag atențiunea publicului asupra împregiurării, că aceste oroloage miraculoase, distinse și cu toate aceste nespun de ieftine numai la mine se pot afla bune și veritabile. Afară de aceste mai dau

un superfin orologiu remontoir de argint-nickel ce se poate trage fără cheie, cu veritabil mecanism de nickel, un orologiu-capital punctual regulat și neperitor cu arătător de secunde. Numai fl. 6.90. A costat mai înainte de trei ori atâtea.

Expedarea în provinciă se întâmplă pre lungă rambursă postală sau trimiterea înainte a prețului.

Export de oroloage, Fekete, Depot principal
Viena, V. Wehrgasse Nr. 13/3.

[381] 5

Concurs.

Din partea presidiului comitetului fondului pisetal din Abrud-Roșia, se deschide concurs pentru postul de protomedic în Roșia-montană.

Acest post este împreunat cu următoarele emolumente:

1. Salar anual	750 fl.
2. Intertenție pentru un cal	120 „
3. Relut de cuartir	100 „
Cu totul dară	970 fl.

Concurenții, în termen de 4 săptămâni computeate din 18 a lunii curente, pre lungă diploma despre gradul de doctor

în medicina universală, vor avea a proba și o praxă de cel puțin 2 ani, și că cunosc limba română și maghiară.

Alesul medic va fi obligat a cura grațuit proprietarii de mine și lucrătorii acestora în comunele Roșia și Cărpeneș.

Concursele, ajustate cu documentele recerute, sânt a se adresa în termenul defipt subscrisului președinte în Roșia (Verespatak).

Concursele prezentate mai târziu nu se vor lua în considerațiune.

Roșia, în 17 Ianuarie 1887.

L. Moldovan,
președinte.

[401] 1—3

„ARDELEANA”

institut de credit și de economii societate pe acții.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Ardeleana” societate pe acții se invită în virtutea §-lui 18 al statutelor societății la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Orăștie la 20 Martie 1887 st. n. după ameași la 3 oare, în localul institutului. (Strada Domnilor Nr. 53.)

Obiectele puse la ordinea zilei sânt:

1. Raportul Direcțiunii despre starea întreprinderii preste tot și despre rezultatul primului an de gestiune îndeosebi.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decidere asupra compturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Fixarea marcelor de prezență pentru anul viitor.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere pe o durată de 3 ani.
6. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 28 din statutele societății.
7. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 20, 21 și 22 din statutele societății doresc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotențiati, sânt poftiți a-și depune acțiunile sale și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului cel mult până la 15 Martie st. n. 12 oare antemeridiane.

Orăștie, la 4 Februarie 1887.

Direcțiunea.

[402] 1—1

Subscrisa direcțiune-sucursală pentru Ungaria a

„Societății de asigurare din Viena”

(Wiener Versicherungs-Gesellschaft)

precum și a

„Institutului de asigurare de viață și rente din Viena”

(Wiener Lebens- und Renten-Versicherungs-Anstalt)

înființând deja cu dreptul de acceptare de polițe agenturi principale în unele orașe mai însemnate ale patriei noastre, are onoare a face cunoscut, că și-a câștigat de agenți principali:

Pentru Brașov pe dl Ioan Königes.

„ Cluj „ „ Mihail Kövāry.
„ Esseg „ d-nii Sorger, Weissmayer & Comp.
„ Arad „ „ Adolf Abr. Assael.
„ Raab „Die Raaber Handelsbank“ (banca de comerț din Raab).

„ Oradea-mare pe dl Eugen Tóth.
„ Dobrițin „ „ Samuil de Simonffy, consilier regesc.

„ Pojon „ „ T. E. Mihályi, president al camerei de comerț și industrie.
„ Șopron societatea pe acții din Șopron „Bau- & Bodeneredit-Bank“.

„ Seghedin pe dl Paul de Tóth.
„ Timișoara „ d-nii Frații Redl.
„ Becicherecul-mare pe d-nii Hirtenstein & Reiner.

„ Mișcolț pe dl Aladar de Török.

Cu această ocaziune ne luăm voie a îndrepta publicului p. t. asigurător rugarea, ca să binevoască a se adresa către societățile noastre cu stimatele sale mandate atât în ramura de asigurare contra focului, a grindinei și a transportului, cât și în ramura asigurării de viață, eventual a se adresa către respectivele noastre agenturi principale și a ne onora cu încrederea sa.

Societățile noastre sus-numite în puterea însemnatelor lor fonduri ofer de o parte siguranță perfectă pentru punctuoasa împlinire a angagiamentelor luate, de altă parte aceste societăți, în urma moderatelor lor premii, sânt în stare a susține cu succes concurența cu alte societăți de asigurare, ce actualmente operează în patria noastră, în special însă în ramura asigurării de viață, prin primirea de combinațiuni deosebit de favorabile în tabelele sale, societățile noastre sânt în poziție a pute corespunde pe deplin tuturor pretențiunilor publicului asigurător.

Mai departe societățile noastre și-au luat de princip a-și îndrepta deosebita atențiune asupra regulării punctuoase, conștiențioase și prompte a pagubelor provenitoare, și astfel noi sperăm, că p. t. public asigurător se va adresa cu mandatele sale plin de încredere către societățile noastre, precum și noi ne vom da toată silința a justifica totdeauna pe deplin încrederea pusă în noi.

În fine rugăm pe domnii notari cercuali și comunali, învățători poporali, industriași, neguțători, precum și pe proprietarii mici, cari, aci ori într'altă localitate sau comună mai însemnată din patria noastră, sânt aplecați a primi asupra lor vre-o agentură de a societății noastre, — să binevoască a se adresa în scris, pentru obținerea aceleia, la noi, eventual la susnumitele noastre agenturi principale.

[292] 3—10

Ladislau de Tisza,
director.

Iosif de Ágoston,
secretar general.